

Slóðbrótari á sosiala økinum

Áðrenn Javnaðarflokkurin tók við tí politisku leiðsluni í 1959 vóru tey sosialu viðurskiptini í Føroyum út av lagi vánalig. Hjá hinum flokkunum var eingin vilji at gera nakað við hesi viðurskipti.

Besta prógv við um hetta er, at Javnaðarflokkurin ferð eftir ferð líka frá 1929 og til 1959 legði uppskot fram á ting um ábøtur uttan at hesi uppskot fingi undirtøku frá øðrum enn tingmonnum javnaðarflokksins.

Men tá Javnaðarflokkurin í 1959 tók við politisku leiðsluni kom vendi. Vit fingi tá lógirnar um fólka- avlams- og einkjupensión v.m. Av teimum seinastu 22 árunum hevur Javnaðarflokkurin havt ta politisku leiðsluna í 18 ár. Í hesi ár hevur flokkurin eisini umstíð tey sosiala málini í landsstýrinum. Og ábøtur eru stóðugt fræmdar á hesum øki. Tað seinasta stóra framstigið var sjúkradagapeningaskipanin, sum

fór at virka miðskeiðis í farna ári.

Tá sosialu lógirnar vórðu fræmdar í 1959 varð ein felags sosial nevnd sett. Í hesi nevnd sita umboð fyrri danskar og feroyskar myndugleikar. Landsstýrismaðurin í sosialum málum situr sum fastur limur í hesi nevnd, og vit tað siga, at Javnaðarflokkurin í øll hesi 18 árin, hevur átt umboð í nevndini.

Arbeiðið hjá nevndini er at geva teimum politisku myndugleikum í Danmark og í Føroyum tilmæli um broytingar og ajourføringar á sosiala økinum.

Í hesum ári hevur felags sosiala nevndin hildið tveir fundir. Fyrr fundurin varð hildin í Keypmannahavn í juni. Tann seinri í Føroyum um mánaðarskiðtið sept. okt. Nevndin er samd um at mæla teimum politisku myndugleikum um til at hækka fólka- avlams- og einkjupensióninar við tilsamans 18 miljónum kr. um árið, og

eisini er nevndin samd um at tyðandi broytingar verða gjørdar í forsorgarlógini, soleiðis at fólk, sum fyrbils eru óarbeiðsfør, fáa munandi størri hjálp enn nú.

Tað verður eitt komandi lögting og eitt komandi landsstýri, sum skulu taka støðu til hesi tilmæli frá nevndini.

Teir borgarligu flokkarnir tosa um niðurskurðir í almennu út-reiðslunum.

Av royndum út øllum londum vita vit, at eitt tað fyrsta øki teir borgarligu seta spariknivn á, er tað sosiala øki. So frá teimum, kunnu tey sum eru fyrri sosialum framstigum, ikki vera viss í at vænta sær tey stóru framstigin.

Í feroyskum politikki hevur Javnaðarflokkurin verið slóðbrótari eisini á tí sosiala økinum. Eru tit fyrri sosialum framstigum er bert ein móguleiki. Tað er at seta krossin fyrri Javnaðarflokkinn. Tá eru tit viss um, at atkvøðan hjá tykkum ikki verður nýtt til tað øvugta.

Vilhelm Johannesen

Framhald av s. 13

við einum kompromipolitikki. Tað, sum hetta hevur kostað uppá, og sum er orsøkin til, at javnaðarflokkurin ikki hevur fingið lön fyrri hetta í atkvøðum, er, at vit hava ikki megnað at leggja hetta fram fyrri veljarunum sum veruliga stór demokratisk framstig.

ENDURSKIN

lívstrygging
fyrri gangandi

RADIO FYRI
FERÐSLUTRYGD

Ikki atkvøður
— men úrslit

— Fer eisini framyrir at verða gjørligt at fremja javnaðarpolitikki við at gera kompromiir við borgarligar flokkar?

— Tað meti eg so avgjørt. Ein má hava sum mál alla tíðina at royna at fáa í hvørt fall ein part við hvørja ferð.

— Men hvi ikki kortini velja hin móguleikan at menna seg í andstöðu í eina tíð?

— Ein kundi valt eitt annað alternativ, og tað er at fara heilt yvir í hina veitina. Tað er at gera ein kompromileysan sosialdemokratiskan politik og ongantið ganga við til at gera avtalur við teir borgarligu!

Men tá meti eg, at líka torført tað er at fáa lön í atkvøðum fyrri tey framstig, sum gjørd eru, líka nógv hevði ein mist, um ein ongantið sá nøkur úrslit.

Tá høvdu sosialistarnir í Føroyum bert verið ein litil sekt, tey fáu reinu í hjørtunum — og høvdu so-statt ikki havt nakran móguleika at fremja nakað fyrri vanlig fólk í Føroyum.

Tey vinstrumegin

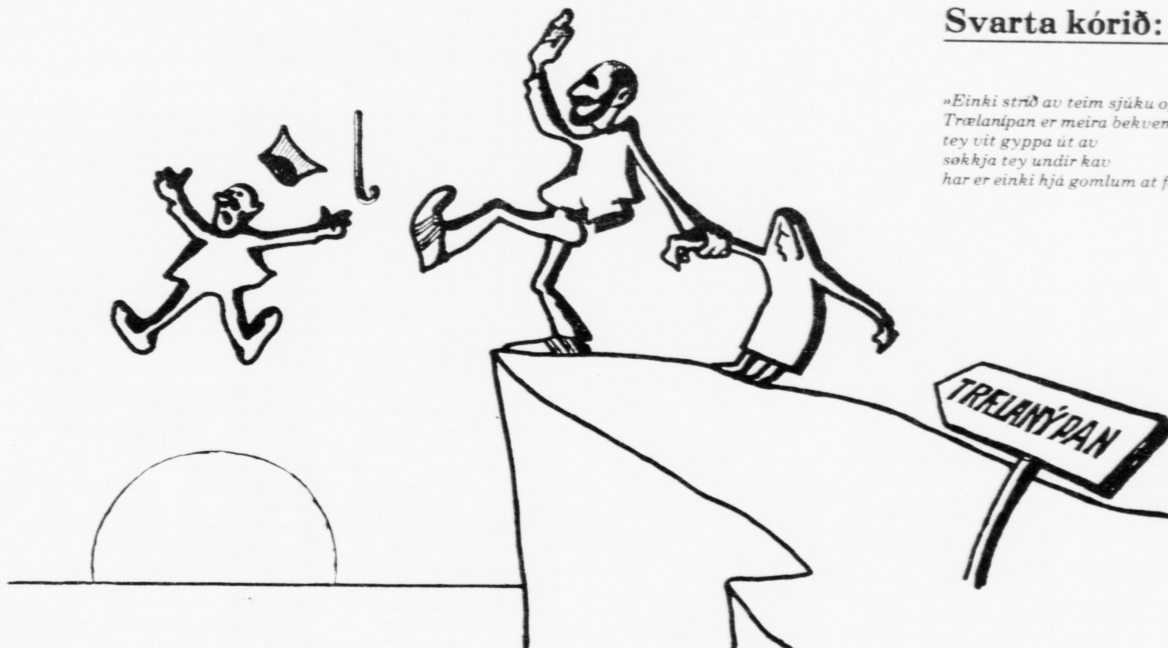
— Men Atli Dam! munnu tey ikki kortini vera nógv í javnaðarflokkinum, sum heldur vilja hava ein «i hjartanum» reinan politikki, heldur enn ein rossahandilspolitikki?

— Tað er vanlagnan hjá øllum sosialdemokratiskum flokkum, at tað altíð vinstrumegin eru nøkur fólk, sum halda, at tað er betur at vera nøgdur við at vita, at ein hevur ta einastu røttu meiningina — heldur enn at vita, at ein kann hava hesa røttu meiningina, men samstundis kann skapa betri kor fyrri hin vanliga mannin — uttan at fáa hana fræmda til fulnar.

Endamálið við politikki kann ikki vera bert at hava rætt í teoriini. Sjálv tann politiska idein er jú fostað fyrri, at hon skal skapa sjónlig úrslit fyrri fjældina.

Kompromipolitikkurin hevur sýnt at geva úrslit, men hin kompromileysi politikkurin — bæði tann ultrakonservativi og tann reindyrkaði socialistiski — hava sýnt okkum, at teir bera ongan ávøkstur.

Spark Fólkaflaksins

Svarta kórið:

«Einki stríð av teim sjúku og gomlu á nei Trælanþýpan er meira bekvæm, tey vit gypa út av søkkja tey undir kav har er einki hjá gomlum at fá».

Hesir troysta sær at tala um blitt lívskvøld — men tað er altso bert í valtiðum. Til dagligt er tónin hesin:

Dagblaðið 11. nov. 1977:

Seinasta dømi um, hvussu samfelagsgagnligur okkara ferdi sosialpolitikkur er: Ellis- og rektarheimið á Tvøroyri.

Fyri tær 14. milj. kr., hendan institution kostar at byggja til 25 starvsfólk (og til 28 búfólk), kundu vit bygt eini 45 vanlig sethús (til t.d. gomul ella ung, sum vildu havt síni foreldur heima).

Fyri tær 3 milj. kr., hendan institution kostar at reka um árið, kundu vit havt 60 dagreктarar í arbeiði alt árið við lön upp á 50.000 kr. um árið.

Hvat høpi er í at tveita miljónir í slíka institution, tá ið 900 fólk í dag í Føroyum hava umsókn inni um skattalætta?

Socialpolitikkurin, sum skal verja «hin minni menta» er jú tað reina hýklari og ránsveiða eftir atkvøðum.